INVĂȚĂTORUL PRIMUL STARTER AL «ȘOIMILOR» IN SPORT

V-ați gîndit vreodată la uriașa cantitate de energie de care ar dispune educația fizică dacă toți învățătorii ar pune suflet în îndrumarea primilor pași sportivi ai elevilor mult înainte de vîrsta la care adolescentul face cunoștință cu pista trumos marcată sau cu gazonul străjuit de „pi"-ul barelor de fotbal sau de „h"-ul rugbyului ? E adevărat că marea masă a învățătorilor are în servieta debuturilor sale profesionale destule cunoștințe pentru îndrumarea elevilor și în direcția educației fizice dar, de cele mai multe ori, acest bagaj de cunoștințe depinde de „focul sacru" al pasiunii dascălului pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Iată de ce această pagină vrea să fie o introducere în temă, căutînd să sondeze pentru descoperirea potențialului real al învățătorilor în deschiderea orizontului sportiv al copilului, cu implicații decisive (deseori) pentru toate vîrstele.

„PANDURII" DASCĂLULUI DE PE JII

De 33 de ani **Ion Părăpăneață** este învățător. De 17 ani slujește în aceeași unitate de învățămînt, Școala generală nr. 4 din Tg. Jiu.

Un învățător, într-un fel, de excepție. Fiindcă niciodată, în toți acești ani de muncă, n-a înțeles să se limiteze la cadrul strict al profesiunii sale, să predea elevilor doar „abc"-ul aritmeticii, al limbii materne, cunoștințe de istorie, geografie sau științele naturii. Învățătorul din Tg. Jiu a făcut mult mai mult : s-a aflat ore întregi, după-amiezele, între copii, le-a îndrumat pașii și în afara programului de școală. De ce ? O spune cu modestie: **„Pentru că meseria de dascăl trebuie să se confunde cu calitatea de părinte, cu însăși viața copiilor".**

De aici preocuparea sa constantă nu numai pentru minte, ci și pentru corp sănătos. De aici prezența sa la joaca copiilor. De aici grija sa de a învăța, de a corecta, de a forma tinerele vlăstare. Și, cînd a fost cazul, de a le propulsa mai departe, acolo unde îi mîna talentul, vocația.

„Așa l-am descoperit pe Radu Papadopol și Dan Florea... I-am avut elevi la generală 4. Talent, cu carul ! Fotbaliști înnăscuți. Titularii întotdeauna în echipa școlii. Juniori de nădejde la centrul municipal. Acum, deși încă elevi, în clasa a XI-a la Liceul „Tudor Vladimirescu", joacă în prima formație a Pandurilor, divizionara B."

Învățătorul din Tg. Jiu este scump la vorbă. Nu vrea să ne spună mai mult. Nu vrea să ne arate că, pentru a-i aduce într-o echipă divizionară, a lucrat cu ei zilnic mai bine de trei ani. Nu se laudă cum a făcut din acești doi copii nu numai sportivi de frunte, ci și elevi sîrguincioși, prin alte ore, zilnic, pentru meditație sau supraveghere. Învățătorul a completat munca școlii și a familiei.

Învățătorul din Tg. Jiu ține să rămînă un anonim. Chiar și tema lucrării de grad pe care o pregătește am aflat-o de la alții. O notăm: **„Dezvoltarea calităților motrice la copii în condițiile activității de educație fizică, în sală și în aer liber".**

O altă subliniere la aceste rînduri ar fi de prisos. Poate doar că toți copiii săi — trei la număr — vizează și ei performanța ; băieții sînt handbaliști, iar fetița gimnastă. Cum se putea altfel ? !

Tiberiu STAMA

„I-AM CONVINS PE TOȚI PĂRINȚII..."

La Sibiu, stînd de vorbă cu activiști din domeniul sportului, pentru a afla care dintre învățători se află foarte aproape de mișcarea sportivă și contribuie eficient la dezvoltarea ei, răspunsul s-a lăsat așteptat. Nu pentru că n-ar exista asemenea exemple, ci pentru a se hotări care este cu adevărat cel mai elocvent. În cele din urmă, directorul Clubului sportiv școlar, **Mihai Weber,** făcînd, cum se zice, „suma", a concluzionat că ceea ce căutăm noi se află la **Școala generală nr. 9** unde, în clasa a IV-a B, a învățătoarei **Elena Sanda,** se află majoritatea gimnastelor, speranțele Sibiului în această disciplină.

Înainte de a ajunge la școală, stăm de vorbă cu prof. **Crista Voiculescu,** antrenoarea micuțelor Luminița Căpățînă, Cornelia Prosteanu, Viorica Corleciuc, Mariana Mureșan, Dana Bogdan și a celorlalte gimnaste. Aflăm că ajutorul oferit de învățătoarea Elena Sanda și înțelegerea și deosebitul interes manifestat de directorul **Gheorghe Lazăr** sînt elemente esențiale în asigurarea reușitelor de pînă acum. **(„Părinții credeau că aici, la sală, se pierde timpul de pomană. Au venit atunci cu întreaga clasă, cu părinții. Și i-am convins pe toți de contrariul").** Legătura permanentă — **„există un mic carnețel în care și noi, și învățătoarea, notăm evenimentele mai importante, în afara întîlnirilor periodice"** — supravegherea pentru bunul mers al învățătu-rii, orele de meditație, toate au făcut ca fetele să obțină rezultate bune și în catalog și în fața spectatorilor.

La școală, aflînd de scopul vizitei noastre, directorul exclamă: **„sînt o problemă copiii aceștia".** Și adaugă că „problema" înseamnă satisfacția de a putea îndruma în viață pașii unor posibili campioni. **(„Celelalte sînt chestiuni care, cu înțelegere și dragoste de copii și sport, se rezolvă în cele din urmă").** Învățătoarea Elena Sanda ne spune, apoi, că la început a trebuit să arate celorlalți copii că nu este ușor să faci în fiecare zi antrenament și să pregătești toate temele și de aceea este nevoie să le înconjoare cu atenție pe colegele lor. Și pionierii clasei și-au luat rolul în serios. Mai tîrziu, cînd gimnastele au început să se afirme, a început munca de popularizare a rezultatelor, pentru a-i convinge și pe alții să se apropie de sport, pe părinți, că **„asta nu-i joacă"**, munca lor fiind deseori prilej de discuții și dezbateri **(„Acum totul merge bine, iar noi sîntem mulțumiți").**

Despre relația învățătoare-gimnaste-club se mai pot spune încă multe lucruri. Vom încheia, însă, amintind că asemenea exemple ar mai putea constitui și învățătoarele **Elena Florea** (Șc. gen. 5) și **Maria Bichiș** (Șc. gen. 21).

Emanuel FANTĂNEANU

„EDUCAȚIA FIZICĂ, UMĂR LA UMĂR CU GRAMATICA"

În lumea sportului, a scrimei în special, numele lui Tănase Mureșan *este binecunoscut. Ani în șir, el a fost unul dintre pilonii reprezentativei de floretă a României care a cîștigat numeroase întreceri internaționale, campionat mondial, cu prezențe notabile la Jocurile Olimpice. Aflat la vîrsta la care rigorile competiționale nu-i mai permit să îmbrace costumul alb și „masca", „Sică" Mureșan n-a părăsit planșele : el este antrenorul federal coordonator al loturilor reprezentative. Întrebat de începuturile în ale scrimei, își mai aduce aminte cu plăcere de anii 48—'49, petrecuți la școala elementară din imediata apropiere a Arhivelor Statului din București. Și îl apare, prin vreme, chipul învățătorului său,* Cicerone Mucenic, *zbir la gramatică și compunere, dar care :* „făcea niște lecții de educație fizică pe care mi le amintesc și acum".

...Un telefon și, la capătul firului, aceeași voce clară, tumultuoasă uneori — vocea profesorului Mucenic — cu accente moldovenești parcă acum sosite din ținuturile Vitoriei Lipan. Reporterul, cîndva coleg cu Mureșan, e emoționat. O scurtă trecere în revistă cu : ce mai faci? cu ce te ocupi ?, *și apoi intrarea în subiectul propriu-zis.* „Pentru mine, educația fizică, în cei 20 de ani de învățămînt din București, la școala de la Arhive, și alți 22 în diferite orașe și tîrguri bucovinene, a însemnat egalitate perfectă cu gramatica, muzica, matematica, istoria, desenul și celelalte materii, fără de care nu se poate face educația integrală a elevului. Am căutat mereu ca orele de educație fizică să nu fie o simplă joacă, ci lecții în care elevii mei să se miște cît mai mult, folosind o mare varietate de jocuri, în care problemele de disciplină și mai ales de disciplinare a colectivului, așa cum poate îți mai amintești, mă interesau în mod deosebit. Prin aceste lecții am reușit, deseori, să înlătur diferențierile inerente dintre copii, între care timiditatea ocupă un loc de frunte. Terenul agricol al școlii, din imediata apropiere, m-a ajutat foarte mult ca împreună cu elevii să ne jucăm în aer liber". *Vă mai amintiți de „Sică" Mureșan ?* „Cum să nu, băiețul ăla înalt și deșirat, dar foc de iute, primul la cățărat pe garduri. Datorită staturii, trebuia să-l așez în băncile din spatele clasei și, nu o dată, la diferite inspecții, cînd era întrebat primul, dădea răspunsuri excelente, infirmînd ideea total greșită, pe care dealtfel n-am îmbrățișat-o niciodată, că elevii buni să stea în primele rînduri, ceilalți... M-am bucurat de fiecare dată cînd am văzut poza «campionului meu» în ziare sau cînd am auzit vorbindu-se despre el. Eram și sînt mîndru de el".

Mihail VESA

Cînd copiii sprintează cu atîta vigoare la 8—9 ani, e limpede că în acest elan se află ceva din sufletul învățătorului...

Foto : **V. BAGEAC**

OPINIILE CELOR CARE DIRIJEAZĂ PREGĂTIREA VIITORILOR ÎNVĂȚĂTORI

GALAȚI: „PESTE 80% IN AER LIBER !"

Cu privire la pregătirea viitorilor învățători, directorul Liceului pedagogic din Galați, Eugen Cioroparu, *ne spunea :*

În domeniul educației fizice și sportului, două sînt obiectivele ce trebuie să le îndeplinim în liceele pedagogice :

1. *dezvoltarea generală, armonioasă a organismului viitorilor învățători și educatori, pentru a se forma cadre sănătoase și robuste din punct de vedere fizic și psihic ;*

2. *pregătirea lor metodică, pentru a asigura la rîndul lor predarea educației fizice în conformitate cu cerințele generale ale creșterii tinerei generații.* De aceea educației fizice — ca obiect de învățămînt — i se acordă în liceele pedagogice o atenție deosebită.

În condițiile actuale, cînd *în planul de învățămînt „metodica" nu mai figurează ca disciplină separată de studiu,* cele două obiective se realizează în cadrul lecțiilor unice. Fără a se reduce din plan, considerăm că ar fi fost mai bine dacă „metodica" ar avea o oră separată, mărindu-se astfel aria predării educației fizice. În felul acesta, s-ar putea realiza în condiții și mai bune atît pregătirea biomotrică, cît și înarmarea cu noțiuni teoretice și metodice a elevilor, precum și dobîndirea deprinderilor practice.

Noi predăm peste 80 la sută din volumul orelor de educație fizică în aer liber, pentru a crea și forma deprinderile necesare de a ține lecțiile în orice condiții, deoarece plecăm de la ideea că nu toate școlile unde vor preda elevii noștri dispun de instalații deosebite. În acest sens am prevăzut, în cadrul cercurilor, unul de educație fizică, tocmai pentru a completa cunoștințele teoretice și practice ale viitorilor educatori și învățători. *Aceasta, deoarece nu mai sînt prevăzute ore pentru „ansamblu", ora necesare în procesul de instruire, pentru că ele sînt, în același timp, și lecții practice.*

ILFOV: „O ELEVĂ CONDUCE LECȚIA"

O vizită la *Liceul pedagogic de învățători al județului Ilfov* ne-a prilejuit o convorbire cu profesoara emerită *Paula Ciovîică* — directoarea liceului și șeful catedrei de educație fizică — *Pompiliu Zigler,* profesor gr. II, pe tema pregătirii viitorilor învățători în ceea ce privește educația fizică. În acest sens, interlocutorii noștri ne-au relatat că în cadrul liceului lor, unde majoritatea o formează elevele, pregătirea este corespunzătoare, în conformitate cu planurile și programele de învățămînt. Mai mult, selecționarea elevelor pentru admiterea în liceu se face în urma unui riguros examen al capacităților fizice ; în liceu nu există scutiri medicale. Sub raport fizic, elevele au în orarul săptămînal cîte 2 ore de educație fizică, în cei 5 ani de studiu, o oră de pregătire metodică pentru susținerea lecțiilor — în anul III, precum și practică pedagogică, cu lecții finale, în anii IV și V. În ceea ce privește conținutul pregătirii, sînt de notat formarea deprinderilor motrice de bază, plus cele aplicative, folosindu-se ca mijloace exerciții de cățărare, tîrîre, mers în echilibru, escaladări, transport de greutăți, elemente simple din gimnastica modernă, atletism, jocuri sportive. *Cu un element specific este prezența unei ore de educație fizică, la două săptămîni, în care o elevă conduce lecția, pe o temă dinainte stabilită, cu corectările terminologice, de conținut și metodică, făcute de profesorul metodist.* Notăm cu satisfacție că în fiecare vară, în timpul vacanțelor școlare, la liceu sînt organizate cursuri de pregătire și reciclare pentru învățători în ceea ce privește predarea educației fizice, cu lecții metodice și practice susținute de profesorii metodiști ai liceului. Sub semnul neajunsurilor, **am reținut că** *elevele nu participă, așa cum ar trebui, la activitățile sportive propriu-zise,* deoarece programul școlar nu cuprinde decît *o oră la două săptămîni,* și aceea facultativă, folosită, de regulă, pentru pregătirea reprezentativelor liceului ; de aici, necesitatea alocării unui număr sporit de ore pentru educația fizică.

CLUJ-NAPOCA: „O SINGURĂ ORĂ PENTRU CLASA A XII-a ? IATĂ O PROBLEMĂ !"

Referiri directe la modul cum este „tratată" educația fizică în unitățile de învățămînt care pregătesc cadrele de învățători a avut amabilitatea să ni le transmită prof. Aurel Bulzan — *directorul Liceului pedagogic „Gheorghe Lazăr" din municipiul Cluj-Napoca :*

În liceul nostru, pregătirea viitorilor învățători în domeniul educației fizice este asigurată pe trei planuri :

a) prin lecțiile incluse în programă, în toate cazurile cu un conținut dens, diversificat, destinat să atragă elevii, să le facă tot mai plăcute și, implicit, să aibă un grad mare de eficiență ;

b) printr-o îndrumare metodică specială, asigurată de cadre didactice de specialitate cu o mare competență și experiență ;

c) printr-o activitate practică mereu îmbunătățită a elevilor, care predau efectiv lecții de educație fizică la școala de aplicație a liceului nostru, sub supravegherea profesorilor de educație fizică și a învățătorilor care funcționează la clasele respective.

Este de reținut, în același timp, faptul că elevii noștri dispun de condiții foarte bune pentru instruire în domeniul educației fizice, o bază didactico-materială complexă — terenuri pentru „jocuri", precum și o sală modernă de sport. Ei au, de asemenea, acces pe bazele sportive din cartierul Gheorghieni (n.n. în care se află situat liceul). Atîtea argumente, deci, pentru o temeinică pregătire a viitorilor învățători, teoretică dar și practică, realizată masiv, în special din această toamnă, prin participarea la concursurile și competițiile organizate sub egida „Daciadei".

Mi-aș îngădui, totuși, o observație : consider că este foarte puțin O SINGURĂ ORĂ PE SĂPTĂMÎNĂ de educație fizică la clasa a XII-a, adică la nivelul elevilor care absolvă liceul pedagogic. Cei puțin două ore de educație fizică, cum au celelalte clase, s-ar impune, pentru a asigura un și mai bogat bagaj de cunoștințe, în acest domeniu, celor care — la un interval de numai cîteva luni — vor deveni învățători, marea lor majoritate urmînd a fi repartizați în mediul rural, unde se simte, încă, nevoia acută a unor cadre didactice care să predea în exclusivitate educația fizică.

Această scurtă incursiune confirmă ideea că învățătorul poate avea un rol hotărîtor în dirijarea copilului spre binefacerile educației fizice. Așa cum se poate vedea din relatările legate de activitatea celor doi veterani ai școlii, pe prim-plan se află pasiunea pentru mișcare și convingerea că „ora de sport" are un rol deosebit nu numai în dezvoltarea fizică a elevului, ci și în dinamizarea resurselor sale intelectuale. Pasiunea, pornită din convingere, poate și trebuie să influențeze atitudinea elevilor și a părinților față de această „alt fel de materie". Cînd marele nostru George Enescu spunea simplu : „Mă odihnesc mai bine după muncă depunînd un alt fel de muncă", el nu făcea decît să sintetizeze rolul educației fizice, acest alt fel de muncă întotdeauna de preferat odihnei pasive sau... inerției. Am amintit acest exemplu pentru a trezi în sufletul tuturor învățătorilor dorința de a se dărui modelării unui om complet, a unui matematician cu piept atletic sau a unui sprinter cu ochii luminați de focul inteligenței.

Rolul învățătorului în „lansarea" șoimilor este cu adevărat incalculabil...